

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XIX. De Rerum Permutatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

directo, deterior fiat; si vero professus hic fuerit in religione incapaci bonorum stabilium, transit ad hæredes, vel proximum consanguineum, qui ab intestato succederet, vel si nullus talis adsit, expirat Emphyteusis. Si autem sit Emphyteusis ex pacto & providentia, perti-

net ad eos, qui secundum investituram vocantur, cum professus talis pro tuo habeatur. Plura de hac re in tit. de feudis Feudis disposita, quibus multam affinitatem habet Emphyteusis.

TITVLVS XIX.

DE RERUM PERMUTATIONE.

§. I.

Quid sit permutatio, & quomodo a venditione distinguatur?

Permutatio latissime & in genere sumpta, quamvis omnes contractus reciprocos, & non gratuitos, etiam innominatos, in quibus aliquid ultrò citròque datur, completi possit, specificè tamen, & strictè sumpta definitur esse certa rei pro altera, vicaria & mutua prestatio. Sive ut dicunt alii; est contractus innominatus juris gentium, & bona fidei, re & consensu constans, in quo certa res in specie, seu individuo, cum alia re certa & individua speciei commutatur. Ex qua descriptione etiam patet, quòd in eo potissimum à venditione differat permutatio, quòd in illa pretium, sive pecunia pro re detur, in permutacione vero res pro re; venditio solo consensu contrahentium substantialiter perficitur, permutatio vero rei traditione, seu mutuà rerum translatione. &c.

§. II.

An, & quatenus prohibita sit permutatio rerum Ecclesiasticarum?

Permutari res Ecclesiasticas, seu aut mobiles pretiosas, que servari possunt, sine causis & solennibus à jure requisitis non posse, etiam patet: Ex cap. 2. h. t. ita ut illegitimè factæ commutationes permutatio sit completa, incerta, cum talis permutatio speciem alterius habeat. Si tamen Princeps, vel Ecclesiæ magnus Patronus, potest causa permutationem talem re Ecclesiasticæ immobilis petat, vel aliam rem immobilem ejusdem pretii & pretii, licitè ea fieri potest alia causa, adhibitis tamen sollemnitatibus, & sanctione papalica, aut Imperatoriâ, vel à Principe tentâ confirmatione, prout ex cap.

Primo 1. h. e. patet, cum honor & merita talis principis, sine damno Ecclesie, hoc exigant. Mancipia vero Ecclesie permutari non possunt, nisi ad libertatem, alius Laicorum mancipiis postmodum Ecclesie servituti subiectis, prout statuitur in Cap. 3. & 4. h. e. & quamvis Ecclesie, & beneficia, si jure proprietatis teneantur, vendi pro pretio non possunt (ne spirituale pro pretio temporali aestimetur) possunt tamen ex iusta causa utilitatis & aliis solemnitatibus adhibitis invicem permutari, tam quoad se quam quoad possessiones annexas, prout habetur ex Cap. ad questiones 6. h. e. & cap. cum venerabilis 6. de except. compensando etiam numerato pretio excessum reddituum, quas copiosiores una Ecclesia habet, quam altera, inter quas facta est permutatio; fatentur tamen plerique AA. tutius, & consultius esse, ut in tali casu duo distincti contractus celebrentur, quorum uno Ecclesie ipsae inter se permutentur, sine interveniente pretio; altero vero permutentur possessiones & redditus talium Ecclesiarum, excessum compensando per pretii solutionem, ut ne videatur pretium solvi pro re spirituali, pro Ecclesia scilicet, quod videtur etiam innuere satis Pontifex in relato cap. ad quas.

§. III.

De permutatione beneficiorum, & conditionibus ad illam requisitis.

Sermo hic est de beneficiis, quae in Titulum possidentur & obtinentur, quorum permutatio aliud non est, quam reciproca duorum resignatio Clericorum

ex causa permutationis facta, per quam suum beneficium quilibet dimittit, ut alterius secum permutans beneficium obtineat. Licite autem ac valide hanc permutationem fieri posse, si certae conditiones observentur, ex variis juribus hujus tituli patet: inter conditiones autem requisitas prima est, ut uterque permutans habeat jus in beneficio permutato, si enim unus eorum nullum jus, aut titulum in beneficio habet, nullum etiam potest transferre in alterum, & consequenter nulla est permutatio. Secunda est, ut uterque permutantium beneficium suum resignet in manus superioris ordinarii, cui beneficium est subiectum, sive unus idemque ille sit, respectu utriusque permutantis, sive alius sit respectu unius, & alius respectu alterius, prout colligitur ex Cap. Vnic. h. e. in sexto ita ut si unus permutantium beneficium suum resignavit, & alter permutantium nolit suum resignare, possit, qui prius resignavit ex causa permutationis, iterum suum beneficium repetere, & (per novam saltem collationem) obtinere debeat, cum resignatio hujus sub conditione, non quidem suspensiva, sed resolutiva facta sit, uti colligitur etiam ex cap. cum universorum 8. h. e. Tertia est ut beneficiorum, quorum resignatio a superiore admitti fuit, quae ex causa permutationis vacant, fiat a superiore collatio, & quidem ipsis permutantibus, (prout habetur in Clement. ne concessione h. e. juncta Glossa V. conferantur, ita ut collatio aliter facta sit irrita, ne concessione juris utentibus, ut ait Pontifex, illud videatur) non quidem simul, & eodem prorsus

lus

tempore, sed successivè saltem & ex intervallo. Quarta est ut fiat permutatio talis interveniente legitimâ auctoritate superioris Ecclesiastici, Episcopi v. g. illius, in cuius Diœcesi beneficium permutandum situm est, prout colligitur ex cap. *quasitum s. h. r.* & hinc quamvis illi, qui cogitant inter se beneficia sua permutare, inter se tractare, & convenire possint, de permutatione faciendâ, ac obligare se, quod velint stare conventionem inritâ, absolute tamen concludere hoc privatâ auctoritate non possunt, sed conditionalè tantùm, si placuerit superiori; ita ut si privatâ tantùm auctoritate permutationem faciant inter se, non tantùm irrita sit talis permutatio, sed amittant etiam sua beneficia, & per Iudicis sententiam illis privari debeant, prout decernitur in Cap. *cum olim 7. h. r.* Quinta conditio est, ut fiat ex iustâ causâ, quam Episcopus cognoscere, & de eâ judicare debet, in utilitatem scilicet Ecclesiæ, aut ipsorum permutantium (ne detur nimia permutandi licentia) & ut permutatio fiat requisito consensu eorum, qui jus eligendi, vel conferendi, vel præsentandi ad beneficium permutatum habent (ad præcavendum horum præjudicium) Et ut denique fiat publicatio permutationis in Ecclesiis permutatis juxta formam Constitutionis Gregorii 13. *Humano vix iudicio*: quæ tamen Bulla in nostris partibus recepta non videtur.

¶ * * ¶

§. IV.

Quanam beneficia permutari possint cum aliis, vel non possint.

Ordinariè omnia beneficia liberè permutari possunt, in quibus legitimè superioris (cùm eorum nihil distinguant, neque nos distingere debemus; & quod non est prohibitum, permissum censeri debet) etiam plura (compatibilia tamen) uno, & vicissim permutari possunt, permutari etiam inter se possunt inæqualia (sive inæqualia sint, quæ spirituales qualitates, sive temporales sint, quoad temporales reditas) eorum possessionem nondum acceperint permutantes (modò jam acceperint in tali beneficio, & non tantum jus ad rem, vi factæ v. g. præsentationis tantum) etiam si manuale cum altero manuali permutetur) aut commendatitium, modò si sit tradita in perpetuum commendam, quæ vim tituli habet, aut si sit commenda tantum temporaria fiat coram eo permutatio, qui talia beneficia commendavit.

Sunt tamen aliqua etiam beneficia quæ permutari non possunt, quales sunt beneficia unita (ne sit præjudicium illi cui unio facta est) beneficia Sororum Pontifici reservata (quæ saltem communitatis permutari non possunt, sed non possunt ab illis conferri) beneficia litigiosa cum aliis non litigiosis (quæ pendente lite res litigiosa alienari non possunt) beneficia cum alio jure spirituali permutari

